

Христо Д. Измирлиев

Литературният простъпалник на Христо Смирненски

Христо Д. Измирлиев живя непълни двадесет и пет години / 3 септември 1898 г. - 18 юни 1923 г. /, а даде повече от осем години на литературата. Може да се каже: целият си живот, защото преди тези осем години той е бил дете.

От надслова на моите спомени за Христо Д. Измирлиев - Смирненски - "Литературен простъпалник", се вижда, че имам предвид началния период на осемгодишното му творчество, - годините 1915-1916-1917, през които бях повече свързан с него, макар че и по-нататък често се събирахме като сътрудници при едни и същи списания. Некои неща знаех за детството му - и от него, и от общи приятели; знаех от по-близко и за живота и за проявленията му от 1918 г. до смъртта му, но смятам, че тези периоди от живота на Смирненски ще бъдат разглеждани от лица, които са живели със Смирненски така отблизко, както аз с него през ранните му юношески години; и както ревнувам този период от нашето съжителство, така не искам да надниквам и в онези периоди от неговия живот, които считам за област на по-сведущи от мене. Самият интерес на общото дело изисква това. Някои изключения ще си позволя само, когато се наложат, дори с риск да се повтори с други биографи, но по-добре да повторим известни обстоятелства от живота на Христа, отколкото поради взаимни скрупули да ги изпуснем. Важното е да спечели цялото.

Познатство по въздуха.

През 1915 г., в София излизаше един позастарял седмичен хумористичен вестник с тривиалното име "Къво да е" /Излиза: где да е. Струва - колко да е... Редакто - кой да е.../ Редактор всъщност беше Ал. Бдрев, който работеше под псевдонима "Вердела" /Името и презимето му прочетени обратно/. А по-късно редакторът се поболя и редактирането на вестника беше възложено на студента Аспарух Айдемирски /Лон/. Вестникът излизаше в 4 големи страници и поне в първата си страница се стараеше да наподобява обикновен вестник с "уводна статия", с "телеграми" и др. - все в сатирико-хумористичен вид, разбира се. По-нататък всичко беше един голям кот: в този